

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI-4110-01-02/2012
R/12/001

Białystok, dnia 11 maja 2012 r.

Pan
Jacek Depczyński
p.o. Komendanta Powiatowego Policji
w Sokółce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty” w Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce (zwanej dalej Komendą) w latach 2010 – 2011 i w I kwartale 2012 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym 9 maja 2012 roku, Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Komendy Powiatowej Policji w Sokółce w zakresie objętym kontrolą. Ocena pozytywna wynika z prawidłowej realizacji zadań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych przemocą domową w ramach procedury „Niebieskie Karty”² oraz właściwej współpracy z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nie założenia w jednostkowych przypadkach „Niebieskich Kart” oraz podania nierzetelnych danych w sprawozdaniach dotyczących liczby małoletnich pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej.

W latach 2010 – 2012 (I kwartał) funkcjonariusze Komendy przeprowadzili 3.119 interwencji domowych, przy czym w 489 przypadkach stwierdzono występowanie przemocy w rodzinie.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

² Określonej w zarządzeniu nr 162 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 lutego 2008 roku w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty” obowiązującej do dnia 17 października 2011 roku, a po tym dniu w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) – zwane dalej rozporządzeniem w sprawie „Niebieskich Kart”

1. Szczegółowa kontrola 25 spraw wszczętych przed 18 października 2011 roku wykazała, iż w Komendzie działania wobec rodzin dotkniętych przemocą podejmowane były zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty” określonej w § 7 – 9 zarządzenia Nr 162 Komendanta Głównego Policji. I tak:
 - we wszystkich badanych sprawach policjanci przeprowadzający interwencję w rodzinie dotkniętej przemocą domową sporządzili „Niebieskie Karty”. Ustalono jednak, iż w czterech sprawach, w których wdrożono już procedurę, przy kolejnych interwencjach domowych (w których zachodziły okoliczności wskazujące na zjawisko przemocy), z powodu nieznamośności przepisów, interweniujący funkcjonariusze nie sporządzili „Niebieskich Kart”, co było sprzeczne z postanowieniami art. 9d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie³ (zwanej dalej „uoppr”) oraz § 4 ust. 2 zarządzenia Nr 162,
 - dzielnicowi po otrzymaniu „Niebieskiej Karty” w wymaganym terminie (7 dni) nawiązywali bezpośredni kontakt z rodziną celem rozpoznania sytuacji w rodzinie, potwierdzenia występowania i określenia charakteru przemocy domowej oraz ustalenia rodzaju i charakteru potrzebnych działań pomocowych. Ze sprawcami przemocy przeprowadzano także rozmowy ostrzegawczo – profilaktyczne i zapoznawano ich z przepisami karnymi dotyczącymi przemocy. Członkowie rodzin byli informowani o instytucjach pomocowych. Dla każdej rodziny założono i prowadzonoteczki zagadnieniowe „Przemoc w rodzinie,” które zawierały wszystkie dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez Policję. O wystąpieniu przemocy w rodzinie informowano pracowników socjalnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
 - rodziny dotknięte przemocą systematycznie były odwiedzane przez dzielnicowych (raz na miesiąc) celem sprawdzenia stanu bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy przemocy,
 - w przypadku wszystkich spraw dotyczących małoletnich (7 z 25 badanych) informacje o przemocę domowej i źle wykonywanej władzy rodzicielskiej przekazywano do Sądu Rejonowego w Sokółce III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich oraz do właściwych komórek Komendy celem podjęcia dalszych czynności (Wydział Kryminalny, Zespół ds. nieletnich, patologii i prewencji kryminalnej),
 - w 4 sprawach, gdzie stwierdzono chorobę alkoholową u sprawcy przemocy, wystosowano do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wnioski o skierowanie sprawców na leczenie odwykowe,
 - procedurę „Niebieskiej Karty” w 22 sprawach zakończono zgodnie z wymogami § 9 zarządzenia tj. po zebraniu dokumentacji i rozpoznaniu, że zjawisko przemocy w rodzinie ustało (w pozostałych trzech sprawach procedura była kontynuowana).
2. Kontrola 15 spraw wszczętych od 18 października 2011 roku, tj. po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie „Niebieskich Kart” wykazała, iż:
 - we wszystkich sprawach policjanci wypełnili „Niebieskie Karty”, przy czym w jednej sprawie w trakcie kolejnej interwencji domowej przeprowadzonej 14 stycznia 2012 roku nie wypełniono formularza, czym naruszono art. 9d ust. 4 uoppr. Przyczyną tego było niedopatrzenie funkcjonariusza Policji,

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.

- we wszystkich przypadkach, w zależności do zaistniałych okoliczności, policjanci podejmowali adekwatne do stwierdzonych sytuacji działania, przewidziane w § 13 rozporządzenia w sprawie „Niebieskich Kart”, tj.: udzielali pomocy osobom dotkniętym przemocą, informowali je o przysługujących im prawach, sprawcę przemocy poddawano badaniu na zawartość alkoholu i w razie potrzeby umieszczano w izbie wytrzeźwień lub w policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia, w jednej sprawie wszczęto postępowanie przygotowawcze o przestępstwo z art. 207 § 1 Kodeksu karnego⁴,
 - wypełnione formularze „Niebieska Karta – A” przekazywano do Zespołu Interdyscyplinarnego w wymaganym terminie 7 dni od daty wszczęcia procedury (§ 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie „Niebieskich Kart”),
 - dzielnicowi uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych działających w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i zgodnie z podjętymi ustaleniami wizytowali rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy. We wszystkich sprawach dzielnicowi założyli teczek zagadnieniowe dla każdej rodziny, w których gromadzono dokumenty potwierdzające czynności podjęte przez policjantów.
3. W badanych sprawach wszystkie „Niebieskie Karty” zostały zarejestrowane w Krajowym Systemie Informacji Policji oraz Elektronicznym Rejestrze Interwencji. W Komendzie terminowo sporządzano sprawozdania z podjętych działań wobec przemocy w rodzinie. Ustalono jednak, iż Koordynator procedury ds. „Niebieskiej Karty” w sprawozdaniu (formularz Nr III-8) za 2011 rok podał niezetelne dane dotyczące liczby małoletnich, pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej. W sprawozdaniu za I półrocze 2011 roku liczbę pokrzywdzonych małoletnich określono na 60, zaś w sprawozdaniu za cały 2011 rok na 54 (co jak wyjaśniono było efektem błędu rachunkowego).

Nadzór nad realizacją procedury „Niebieskie Karty” został prawidłowo zorganizowany przez Pana Komendanta. We wszystkich analizowanych sprawach założono karty nadzoru, w których odnotowywano dane osoby nadzorującej, datę czynności nadzorczych, wydane polecenia i zalecenia.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) sporządzanie „Niebieskich Kart” w sytuacjach określonych w art. 9d ust 4 uoppr tj. w każdym przypadku interwencji domowej, w której stwierdzono przemoc domową,
- 2) rzetelne sporządzanie sprawozdań dotyczących przemocy w rodzinie.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków, lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z powierzeniem
DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciupa
WICEDYREKTOR